

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรมๆ วันนี้นั้นพระ วันพระ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยบัญญัติไว้ให้ชาวพุทธเราไปวัดไปวา ไปวัดไปวาเพื่อชีวิตเราใจ เพื่อชีวิตเราเห็นใหม่

เวลาหลงตาทำนมาที่นี้ ทำนพูด เวลาพระเป็นเนื่อนาบุญของโลก เนื่อนาบุญของโลก เราเป็นบริษัท ๔ เราก็อยากหว่านพืชหวังผลในพระพุทธานุศาสน์ เราอุตสาหุขวนขวายมา สิ่งที่ทำมาเนี่เมลดพันธุพืช เราหว่านลงไปในศาสนา แต่การจะหว่านลงไปมันต้องแก่งแย่งชิงพื้นที่กัน

เวลาชิงพื้นที่กัน เห็นใหม่ เวลาที่นาที่ดอนไม่มีใครทำนาหอรอก เพราะนาอย่างนั้นมันหว่านพืชไปแล้วมันไม่ได้ผล เราก็จะหาที่นาของเราที่ดีๆ ไร่ พอหาที่นาดีๆ ทุกคนก็แสวงหาเหมือนกัน พอแสวงหาเหมือนกัน มันก็แย่งชิงกันพื้นที่นั้น เราจะหว่านพืชเพื่อหวังผลของเรา เวลาทำบุญกุศลของเราใจ ถ้าเราทำบุญกุศล เราขวนขวายมา ศาสนาเป็นที่พึ่งๆ เวลาศาสนาเป็นที่พึ่ง ที่พึ่งถ้ามีศรัทธาความเชื่อของเรา เราขวนขวายของเรา ถ้าเราหว่านพืชหวังผลของเรา หว่านพืชหวังผล บุญมันคืออะไร

บุญมันคือความสุขใจของเราใจ บุญคือความขัดข้องหมองใจในหัวใจให้มันไหลออกไปไป สิ่งที่ขัดข้องหมองใจเนาะ เอาแต่ความชุ่มชื้นเข้ามาในหัวใจของเราใจ บุญคือความสุขใจ หัวใจนามธรรม นี้คือบุญ ถ้าคนเป็นบุญ เป็นบัณฑิต อเสวนา จ พาลานํ ปณฺธิตานญฺจ เสวนา เราจะไม่คบคนพาล คนพาลมันบีบบีบใส่ไฟเขาไปทั่ว คนที่เป็นบัณฑิตๆ เราคบบัณฑิต ไปวัดไปวาเนี่เป็นบัณฑิตทั้งนั้นเนาะ เป็นบัณฑิต บัณฑิตต้องช่วยเหลือเจือจานกันสิ บัณฑิตต้องมีน้ำใจให้ต่อกันสิ ถ้ามีน้ำใจให้ต่อกัน เนี่เป็นบุญ ถ้าเป็นบุญ เราไปวัดไปวาเพื่อความ เป็นสมานฉันท์ เป็นเรื่องสาธาณะเนาะ แต่คนเรามันมีจริตนิสัยใจ

คนเราเกิดมาๆ คนเราเกิดมา เห็นใหม่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ชาติคือบุคคลเกิดมาแล้วรวมกันเป็นชาติ รวมกันคือคนส่วนใหญ่รวมกันขึ้นมาเป็นจำนวนมากขึ้นมา มันต้องเอาอะไรไปสมานไว้ละ มันก็ต้องมีศาสนาใจ มีศาสนาความเชื่อเนี่เจือจานกันสมานไว้ ถ้าพระมหากษัตริย์ก็ผู้นำใจ ผู้นำชนเผ่าเนี่เนาะ เนี่คือกษัตริย์ เนี่ก็ผู้นำ ผู้นำที่ดี ผู้นำในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศาสนาเป็นที่พึ่งที่อาศัย ที่พึ่งที่อาศัย ที่พึ่งที่อาศัย ถ้าที่พึ่งที่อาศัย เรามีศรัทธาความเชื่อของเรา ที่พึ่งที่อาศัย อาศัยคั่นคว่า อาศัยศึกษา อาศัยทำให้เรามีความเข้าใจในเรื่องศาสนานั้น ถ้าศาสนานั้นมันมีเป้าหมายเดียวกัน ถ้าเป้าหมายในพระพุทธศาสนา ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นี่เป้าหมายในพระพุทธศาสนา

ถ้าเป้าหมายพระพุทธศาสนา สิ่ง que เข้าถึงพระพุทธศาสนาได้ ดุสิต พระนั่งกันอยู่นี้ นี่พระพระเป็นผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร ถ้าเห็นภัยในวัฏสงสาร เสียสละความเป็นฆราวาส ฆราวาส เวลาบวชเป็นพระแล้ว พระเราดำรงชีพแบบฆราวาสไม่ได้ พระเราจะซื้อขายแลกเปลี่ยนแบบโลกเขาไม่ได้ พระเราดำรงชีพ เห็นใหม่

นี่ไง ความจากฆราวาสธรรม ฆราวาสธรรม อย่างเราเป็นฆราวาสใช้ใหม่ ฆราวาสเราก็มีศรัทธาความเชื่อของเรา เราก็ศึกษาหาความรู้ของเรา เรามีที่พึ่งที่อาศัยของเรา เรามีเป้าหมายของเรา เราจะสู่เป้าหมายนั้น เวลาถึงเป้าหมาย นี่ศาสนาเป็นที่พึ่งที่อาศัย เวลาที่พึ่งที่อาศัย เห็นภัยในวัฏสงสารมาบวชเป็นพระ พอบวชเป็นพระขึ้นมาจะกำจัดกิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจของตน มันไม่ใช่ที่อาศัยแล้วนะ มันเป็นที่คั่นคว่า มันเป็นที่การกระทำ มันกระทำจริงๆ ทำขึ้นมาจน เอโก ธมฺโม ธรรมเป็นหนึ่งใน ธรรมเป็นเอกใจ แล้วธรรมมันอยู่ที่ไหนละ

ธรรมมันอยู่ในใจผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้น เวลาใจผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้น ปฏิสนธิจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พอเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ความมีติดบอดด้วยอวิชชา เพราะอวิชชาติดบอด ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ศึกษามานี้ทรงจำธรรมวินัยนี้ไว้ ทรงจำ ไม่จริง ถ้ามันจะเป็นจริงๆ ศึกษามาแล้วเวลาจะปฏิบัติ นี่มันที่พึ่งที่อาศัย

ดุสิต องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ นี่อาศัย อาศัยสิ่งคุณงามความดี ทำแต่เรื่องคุณงามความดี ทำคุณงามความดีจนเป็นจิตเป็นนิสัย ทำความชั่วไม่ได้ ทำความชั่วมันขัดแย้งกันในหัวใจของตน

ถ้าทำคุณงามความดีราบรื่น ทำคุณงามความดีอย่างไร แม้แต่เสียสละชีวิตก็ยอมเสียสละเวลาเกิดเสวยชาติเป็นวานร เสวยชาติเป็นกึ่งเป็นกวาง เสวยชาติ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ไม่เกิดต่ำกว่านกกระจาบ แต่ของพวกเราปุถุชนเกิดเป็นเดินเป็นไร เกิดหมด

ถ้าคำว่า “ไม่เกิด” นั้นเป็นลัทธิที่ใครจะคัดค้าน แต่ความจริงๆ เวลาเกิดเพราะเราไม่รู้ไ่มันเกิดเพราะเวรเพราะกรรมไ่มันเกิดเพราะอวิชชาไ่มันเกิดเพราะบาปอกุศลไ่มันเกิด จิต ปฏิสนธิจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภมาเป็นพระโพธิสัตว์ๆ ได้สร้างสมสิ่งนี้มาไ่มัน

อวิชชาทำให้เกิด ทำให้เกิดเพราะอวิชชาเราไม่รู้แจ้งใจ ถ้าเห็นภัยในวัฏสงสารมาบวชเป็นพระ ถ้าบวชเป็นพระเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เป็นผู้ที่ยึดมั่นว่า วันนี้อย่างไร เราพระจริงหรือเปล่า เวลาบวชมา อย่างเราบวชมา บวชมาก็ได้เป็นสมมุติสงฆ์ บวชมาโดยธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจ ธรรมวินัยบัญญัติไว้ตั้งแต่เอหิภิกขุ ได้ถือไตรสรณคมน์ แล้วก็ปฏิบัติ จตุตถกรรม การบวชเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมา เวลาคนมากขึ้นๆ ใจ วินัยก็เปิดกว้างขึ้นๆ

พอเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา วินัยยังไม่บัญญัติเลย พระอรหันต์เยอะแยะไปหมดเลย เวลาคนบวชเข้ามาแล้วมีปัญหาไปหมด คนนั้นก็มีความวิตกกังวล มีความเห็นของตน เห็นความเป็นโลกเป็นใหญ่ เห็นชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณเป็นใหญ่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็บัญญัติๆ บัญญัติไม่ให้ทำอย่างนั้น ไม่ให้ทำอย่างนั้น

มันเรื่องโลก โลกมันร้อน โลกร้อนก็สภาวะแวดล้อมไม่ น้ำท่วม โลกร้อนใจ แต่ไม่รู้ว่าจะหัวใจมันร้อนนะ โลกนี้เราร้อนนัก โลกนี้เราร้อนนัก พระอรหันต์ ๖๑ องค์ รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอจงไปอย่าช้อนทางกัน โลกนี้ร้อนนัก โลกนี้ร้อนนัก เขาหาที่พึ่งที่อาศัยของเขา เธอกับเราทั้ง ๖๑ องค์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์”

บ่วงที่เป็นโลก โลกมันร้อน โลกมีชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ นี่บ่วงที่เป็นโลกใจ บ่วงที่เป็นทิพย์ก็ทิพย์สมบัติใจ เทวดา อินทร์ พรหม เราก็ไม่เคยเห็นนะ แต่หลวงปู่ชอบท่านเห็น เวลาท่านอดอาหารนะ อดีตชาติคู่ครองของท่านได้เกิดเป็นเทวดา ด้วยความคอยใกล้ชิด ด้วยการคุ้มครองดูแลมาตลอด เวลาหลวงปู่ชอบท่านอดอาหาร อดอาหารเพื่ออะไร นี่ใจ เพื่อจะประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติธรรมในใจใจ ไม่ใช่ที่อาศัยใจ ที่จะเอาจริงเอาจังใจ คู่ครองของท่านเห็นแล้วนะ สงสารมาก เอาอาหารทิพย์จะมาลูบเข้าไปในร่างกายนั้นใจ

หลวงปู่ชอบบอก “ไม่ได้ ผู้หญิงโดนพระไม่ได้ ผู้หญิงโดนพระไม่ได้”

ไอ้คู่ครองบอกว่า “ไม่มีใครเห็นหรอก ตาของโลกไม่มีใครเห็นหรอก”

“ไม่ได้ ไม่ได้”

นี่ใจ เราไม่เคยเห็นเทวดาหรอก แต่ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติ ท่านเป็นจริงของท่าน แล้วความเป็นจริงของท่านเป็นประโยชน์กับท่านด้วยนะ จะเอาอาหารทิพย์มาลูบตามผิวหนังให้มันซึมซับเข้าไปในร่างกาย นี่เป็นทิพย์ อาหารทิพย์ นี่ในประวัติหลวงปู่ชอบ นี่ใจ เทวดา อินทร์ พรหม สิ่งที่เขาคุ้มครองดูแล ถ้าคุ้มครองดูแล เราไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นเราก็ดูไม่มีหรอก แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเทศน์ว่าการเป็นวิทยาศาสตร์ เวลาเป็นวิทยาศาสตร์ มนุสสเปโต มนุสสเปรัต มนุสสเทโว มนุสสเทวดา

ไอ้เราก็บอกว่าเทวดาไม่มีหรอก

เทวดาก็มนุษย์นี่แหละ มนุษย์นี่เป็นเทวดา เพราะธรรมชาติอย่างนั้นจริงๆ เวลาแจกแจง มนุษย์ไปหลายๆ ประเภทไง มนุษย์เดรัจฉาน มนุษย์เปรต มนุษย์เทวดา มนุษย์พรหม เป็นที่ไหน เป็นที่ใจใจ

เวลาใจมันเป็นเทวดานะ ใจมันเป็นผู้วิเศษนะ มันดูแลรักษา เป็นผู้นำที่ดีคุ้มครองดูแล เขาก็เป็นเทวดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติอย่างนั้นจริงๆ แต่นี่มันเป็นผู้ที่จะเห็นภัยใน วัฏสงสารใช่ไหม ผู้ที่จะเห็นภัยในวัฏสงสาร เวลาพูดถึง ศาสนาเป็นที่พึ่งอาศัยใช่ไหม เราเป็นที่พึ่งอาศัยก็เป็นศรัทธาความเชื่อ เราศึกษาเราค้นคว้าของเรา นี่เป็นที่พึ่งอาศัยใจ ที่พึ่งอาศัยเป็น ปัจจัย ๔ ใจ ที่พึ่งอาศัยเรื่องโลกใจ

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ อริยสัจ สัจจะความจริง นี่ไง ถ้าเป็นเทวดา เวลาเวียนว่ายตายเกิดใน วัฏสงสาร เวลาด้วยเวรด้วยกรรมของเขา คนทำคุณงามความดีขนาดนั้น คนได้สร้างสมบุญญานิติ การมาขนาดนั้น เวลาตายไปมันจะไปไหนล่ะ คุณงามความดี เราทำคุณงามความดีมาจนใจ มันดีหมดนะ มันจะไหนล่ะ มันลอยฟ่อง มันเบาเป็นอากาศ อากาศธาตุ มันจะไปไหนล่ะ หัวใจที่ มันมีคุณงามความดีนะ

หัวใจที่มันอาฆาตมาดร้าย หัวใจที่มันทำลายเขา หัวใจที่มันเหยียบย่ำทำลายคนนะ มันหนักหน่วง มันจะลอยขึ้นไปได้อย่างไร มันเหมือนเหล็ก มันมีแต่จมน้ำทั้งนั้นนะ มันจมดินทั้งนั้นนะ เวลามันจมไป นี่ไง กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน ไม่ใช่ใครบัญญัติให้เป็น ไม่ใช่ว่า พระพุทธเจ้าบัญญัติให้เป็นอย่างนั้น ไม่ใช่พระพุทธรูปเจ้าซึ่งเลยว่าคุณนี่ต้องเป็นพระอรหันต์ คนนี้ จะต้องเป็นเปรต คนนี้ต้องเป็นผี ไม่ใช่

อดีตชาติ อดีตกาล นาถิ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนเป็นคนกระทำ เวลากระทำด้วยความมืด บอดของกิเลส ทำด้วยความค้นหาความทะยานอยาก อยากเหยียบย่ำทำลายเขา อยากใหญ่ อยากโตในหัวใจนั้น มันเกิดจากอวิชชา เกิดจากค้นหาความทะยานอยากของใจนั้น เกิดจาก พญามาร ครอบครองของมารอยู่ในใจนั้นมันครอบงำหัวใจนั้น แล้วมันบังคับขู่เข็ญหลอกลวงให้ หัวใจดวงนั้นทำแบบนั้น เวลามันทำแบบนั้น คิดแบบมโนกรรม พอมโนกรรมเกิดขึ้นมันเกิดการ กระทำ เกิดการกระทำมันเกิดวิบาก เกิดกรรม แล้วมันไปไหนล่ะ ใครทำ ทำเองทั้งนั้น

คนที่ทำคุณงามความดี คนที่สร้างคุณงามความดีของเขา จิตใจเขามั่นคงของเขา จิตใจ เขาดีงามของเขา ด้วยน้ำจิตน้ำใจของเขา เวลาเขาเสียสละเพื่อมวลชน เพื่อสังคม ใจคนที่ เป็น เปรตเป็นมารมันก็ว่า “โอย! คนโง่ ไม่รู้จักหาผลประโยชน์ สู้ฉันไม่ได้ ฉันนี่คนฉลาด”...ฉลาดอยู่ในนรก คนโง่อยู่บนสวรรค์

นี่ไง เวลาการประพฤติปฏิบัติ เขาบอกว่า “ต้องใช้ปัญญาๆ พระกรรมฐาน พุทโธฯ วันๆ หนึ่งก็นั่งหลับหูหลับตา เวลานั้นหลับหูหลับตามันจะรู้อะไร”

ไม่รู้อะไร หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราเป็นพระอรหันต์หมดเลย ไอ้คนโง่ๆ นี่เป็นพระอรหันต์หมดเลยนะ ไอ้คนฉลาดมันไปหาโลกธรรม ๘ นุ่น อยากดั่ง อยากใหญ่ อยากมี ชื่อเสียง ไอ้คนฉลาด ไอ้คนฉลาดมันอยากจะโชว์ อยากจะอวด ไปไหนเป็นขบวนเลย

ครูบาอาจารย์ของเราไปไหนไปองค์เดียว หลวงตาท่านไปไหนท่านไม่ให้คนติดตาม ท่านไปของท่าน ไม่ต้อง หัวใจเรายังใหญ่ หัวใจมีความสุข หัวใจไม่เคยหวาดระแวง หัวใจมีแต่วิหารธรรม แล้วสิ่งที่ขบวนการที่มันตามมาเป็นภาระรุงรัง เป็นความไร้สาระ มันเป็นเรื่องการไร้สาระ ไม่มีสาระในหัวใจนั้นเลย แต่ทางโลกนั้นนี่คือบารมี ไปไหนคนตามเยอะๆ ไอ้โฮ! ขบวนการใหญ่โต คนนี้บารมีเยอะๆ...นี่มันไม่ใช่

นี่ไง ถ้าคนที่มีความสติปัญญา เรามาวัดมาวัดก็เพื่อเหตุนี้ เรามาหาหวังผลของเรา ถ้าที่ไหนเนื้อนาที่ดี ธรรมดาคนก็ต้องการหาหวังผลของเขาเพื่อผลประโยชน์ของเขา สิ่งที่ทำมาๆ สิ่งที่เราทำ ใครจะดี ใครจะฉิบ ใครนินทา ใครส่งเสริมอย่างไร อยู่ที่การกระทำของเรา อยู่ที่การกระทำของเรา

ปฎิคาหก ผู้ให้ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ผู้รับด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ นั้นสะอาดบริสุทธิ์นะ บุญกุศลมหาศาลเลย แต่ทางโลกบอกทำอย่างนั้นก็ได้บุญ ทำอย่างนี้ก็ได้บุญ ต้องถวายสังฆทาน

เขาถวายสังฆทานไป ด้วยวัฏสนธรรม แล้วพอไปซื้อถังสังฆทานมากก็ไปร้องเรียน ไอ้ฉันหมดอายุ ไอ้ฉันคิดกำไรเกินควร มันเกิดตรงไหนล่ะ แล้วก็ไปจับนะ จะไปจับคนขายถึงสังฆทานว่าผิดกฎหมาย

ถ้าไม่มีคนซื้อ เขาไม่ทำมาขาย ถ้ามันไม่ฝังไปในหัวใจของคน คนไม่ชวนขาย นี่ไง สิ่งนี้เราชวนขายๆ เพราะอะไร ไอ้ฉันก็ผิด ไอ้ฉันก็ผิด ทำอะไรไม่ได้เลย

ปฎิคาหก เราให้ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา เราได้มาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา เราถวายด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา ถวายแล้วชื่นใจ ภิกษุผู้รับปฎิคาหกไป รับแล้วเราใช้ประโยชน์ครบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ไอ้โฮ! สะอาดบริสุทธิ์ผุดผ่องเลยนะ นี่ไง บุญกุศลมันเกิดอย่างนี้ นี่ปฎิคาหก ผู้ให้ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ไป ทานเราทำของเราแล้วเราสบายใจใหม่ ไม่มีใครมาติฉินนินทาเราได้ ไม่มีใครมาแทงให้เรายุบยับได้ แต่ให้กิเลสมันทิ่มมันแทงไป มันทิ่มมันแทง ไม่ได้บุญหรอก ต้องทำอย่างนี้ๆ มันเป็นศาสนพิธี

ศาสนพิธี คุณสิ เถรวาสเราแต่ละภูมิภาคก็ทำแตกต่างกันไป เวลาทำบุญกุศล พอมันแปลกก็กลายเป็นเรื่องตื่นเต้น กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไอ้โฮ! กลายเป็นเงินเป็นทองเลยนะ ไอ้ของแปลกๆ นี่เป็นเงินเป็นทองหมดเลย ไอ้สถานที่ที่เรียกร้อยไม่มีเงินมีทอง ไม่

มีใครไปดูเลย โอ้ย! จิตซัด ไปวัดป่าไม่เห็นได้อะไรเลย ไปวัดปฏิบัติ โอ้ย! น่าเบื่อ มีแต่โคนต้นไม้
แล้วก็ยุ่ง ไปที่อื่นแล้วมันสนุกครีกครื้น...นี่ไง ของจริงไม่เอา เอาของปลอม

ของจริง ๆ สิ่งนี้เป็นความจริง ธาตุ ๔ มันเป็นเรื่องจริง ใช้น้ำมันหรือสพสมโภช การกระทำ
บริษัทบริหารจัดการมันทำให้ ทุกอย่างทำให้ได้หมด อยากได้อะไรละ เชื่อในอะไร อยากได้อะไร ใน
วัฒนธรรมไหนเชื่อสิ่งใด สิ่งนั้นจะเป็นระบบเศรษฐกิจ แล้วพระก็บอกว่าไม่ได้ พระเป็นพุทธ
พาศิษย์

ใช้น้ำมันเป็นเรื่องของเขา ความเชื่อของคน นี่ถ้าเป็นความเชื่อของเรา นี่ไง โคนต้นไม้เป็น
ความจริง เอาใจเราสงบได้ไหม ถ้าใจเราสงบแล้ว สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้วสมาธิข้อ
ไม่ได้ ให้มีเงินก็พันล้านก็ซื้อไม่ได้ ใครอยากได้อยากดีต้องมีการกระทำเอาทั้งนั้นนะ

ในการปฏิบัติ จะมั่งมีศรีสุข ทุกข์จนเขินใจขนาดไหน เวลาเป็นพระอรหันต์ก็เป็นพระ
อรหันต์เหมือนกันทั้งนั้นนะ เวลาเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาด้วยอริยสังขัง ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค
เวลาบรรทมเกิดขึ้น ภาวนามยปัญญาจะ ถ้าเกิดภาวนามยปัญญาไปแล้ว ปัญญาที่ยอดเยี่ยม
ปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาในพระพุทธศาสนา มันจะมีอะไรประเสริฐ
เลิศเลิศไปกว่านั้น

ถ้าไม่มีสิ่งใดประเสริฐเลิศเลิศไปกว่านั้น เราเป็นชาวพุทธไง ด้วยความภูมิใจๆ
พระพุทธศาสนา ศาสนาแห่งปัญญานะ ด้วยความภูมิใจ ด้วยความอหังการ แต่ไปให้กิเลสมัน
หลอก อหังการในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ถูกใจมาทั้งนั้นเลยนะ แล้ว
ความจำกูนี่แน่นมาก เกียงชนะหมดเลย แล้วเอ็งก็ตายอยู่กับความจำนั้นนะ

ศาสนาเป็นที่พึ่งที่อาศัยไง เราก็ที่พึ่งที่อาศัยให้ความมั่นใจไง ความมั่นใจว่าเราเป็นชาว
พุทธไง เรามีบุญกุศล เรามีที่พึ่งอาศัยของเรานะ นี่ผลของวิภวัญจะ เป็นอามิส คำว่า "อามิส"
มันเกิดขึ้น รถยนต์ เวลาจะมาต้องเติมน้ำมันมาเต็มถัง น้ำมันใครเต็มถังแล้วไปได้ไปทั่วกัน นั้น
ก็บุญเขามากกว่า น้ำมันเรามีครึ่งถัง เราก็ไปได้แค่ครึ่งทางใช้ไหม น้ำมันไม่มีเลย เราไปไม่ได้
อามิส สิ่งที่เราทำบุญกุศลอยู่เพราะมีการกระทำ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอุบาย อุบายให้ชาวพุทธได้ชวนชวนได้ทำ คนที่ไม่มี
ความสามารถก็ได้แค่เรื่องของทาน ถ้าเรื่องของทานก็หว่านพืชหวังผลไง ให้เขาหว่านพืชของเขา
เขาเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เขาควรได้สิ่งใดติดในหัวใจเขาไป ถ้าติดใน
หัวใจเขาไป ถ้าเขาทำสิ่งใดไม่ได้ ให้เขาเสียสละทานของเขาไป มันเป็นอามิสไง มันเป็นน้ำมันที่
เติมไปในหัวใจดวงนั้นไง ให้หัวใจดวงนั้นขับเคลื่อนไปได้ยาวไกลแค่ไหน ถ้าเราจะเวียนว่าย
ตายเกิดในวิภวัญจะก็ขอให้บุญกุศลนี้เป็นที่พึ่งอาศัยบ้าง อย่าให้มันทุกข์ยากจนเกินไปนัก เวลา
ไปเกิดแล้วมีแต่รถเปล่าๆ ขยับอะไรไม่ได้เลย ชีวิตนี้มันแสนทุกข์แสนยาก แต่บางคนเกิดมา รถ

น้ำมันเต็มถังเลย เขาจะทำอย่างไรประสบความสำเร็จไปทั้งนั้น นี่คือการกระทำของเขา นี่คือนั่งที่ว่า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้อุบาย อุบายในการให้ชาวพุทธเราได้ชวนชวายเป็นสมบัติของตนๆ ใจ ใครทำไว้ได้เป็นสมบัติของตน สมบัติอย่างนี้เป็นอามิส บุญโดยอาศัยอามิสใจ

แต่ถ้าเรามีความเชื่อมีศรัทธาที่มั่นคงขึ้น เราอยากได้ผลที่ดีขึ้นกว่านั้น เราจะฝึกหัดปฏิบัติของเรา ทานกิริยาวัตถุ เราเสียสละ เราเสียสละบุญกุศลด้วยกิริยาวัตถุ กิริยาคือการนอนการสุขสบายเราไม่ทำ เรานั่งสมาธิของเรา เราถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เราเอาร่างกายนี้ถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ

เวลามาทำบุญกุศล ชวนชวายมาด้วยความทุกข์ความยาก หามาด้วยความลำบากลำบากอย่างนั้นนะ เวลาไม่มีเงินไม่มีทอง นั่งเฉยๆ นั่งที่บ้านนะ นั่งที่หน้าห้องพระนั้นนะ เอาร่างกายนี้เอาตัวเราถวายพระพุทธรูป มันได้บุญใหม่ เวลาปฏิบัติ เวลาเรานั่งสมาธิ เปรียบเหมือนเราเอาร่างกายใส่พานถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ มันได้บุญใหม่ มันไม่มีบุญอะไรมากไปกว่าการภาวนานี้หรอก แล้วเวลาภาวนาขึ้นมาจิตมันสงบ จิตมันสงบ มันจะพ้นจากอามิสใจ

ถ้ามันหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธด้วยอำนาจวาสนาของเรา ด้วยสติปัญญาของเรา ด้วยความสามารถของเรา เวลาจิตมันสงบขึ้นมา จิตนี้เป็นหนึ่ง ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆทั้งสิ้น ในปัจจุบันนี้มันเป็นสัญญาอารมณ์ทั้งนั้นนะ ถ้าเราไม่คิด หัวใจไม่มี ถ้าเราคิด หัวใจอยู่นี่นี่มันพาดพิงอารมณ์ๆ แต่เราคิดว่างๆ หัวใจมันก็พาดพิงความว่างใจ เราศึกษาสมาธิคือความว่าง เราก็นึกว่างๆ ว่างๆ แล้วก็ว่างๆ ไฉ่โฮ! มีความสุขมาก

นั่นแค่ว่างๆ ว่างๆ โดยสัญญาอารมณ์ มันเป็นสองใจ มันเป็นสองคือว่ามันมีผู้คิดกับผู้รับรู้ นี่มันถึงเป็นอารมณ์สอง

ถ้าเป็นสมาธิสมาธิ หนึ่งเดียว ไม่มีสอง จิตนี้ไม่พาดพิงใดๆทั้งสิ้น จิตนี้เป็นเอกเทศ ความ เป็นเอกเทศอย่างนี้ นี่สมาธิสมาธิ พอเกิดสมาธิสมาธิแล้วฝึกหัดใช้ปัญญาๆ เพราะมีสมาธิสมาธิมันเป็นสากล ถ้าเป็นสมาธิสมาธิแล้วมันไม่มีอุปาทาน ไม่มีจิตนิสัย ไม่มีสิ่งใดที่เข้าไปเจือปน แล้วฝึกหัด ฝึกหัดใช้ปัญญา แล้วถ้าปัญญามันเกิดขึ้นมันจะเป็นมรรค มรรคนี้เกิดขึ้นจากอะไร

มรรคนี้เกิดขึ้นจากสัมมาสมาธิ มรรคนี้คือดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ความระลึกที่ชอบ คือสติชอบ ดำริชอบ ดำริเพื่ออะไร ดำริเพื่อออกจากทุกข์ใจ มันเป็นงานชอบธรรมไม่งานชอบธรรมในพระพุทธศาสนา งานชอบธรรมในมรรคใด

แต่งงานของเราหาตั้งค์ชอบธรรม เดียวกินข้าว ถ้าตักข้าวใส่ปากคือชอบธรรม เพราะในท้องมันมีอาหาร นี่ความชอบธรรมของใคร

แต่ความชอบธรรม ชอบธรรมของมรรคนะ โอ๊ย! มันสุดยอดๆ แล้วเราไปเห็นแล้วเราจะอึ้งที่งมาก ที่งจนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วนะ ทอดธุระทอดอาลัยทั้งๆ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมมาเพื่อจะรู้สัตว์ชั้นสัตว์ แต่เวลาตรัสรู้ขึ้นมาแล้วจะสอนเขาได้อย่างไร จะสอนเขาได้อย่างไร เพราะมันเป็นเส้นผมบังภูเขา มันเป็นเรื่องภายในหัวใจ มันเป็นเรื่องความลึกซึ้งซับซ้อนที่เราคิดได้ยาก แต่ถ้าปฏิบัติไปเห็นความเป็นไปของมันจะอึ้งเลยละ

เวลาหลวงตาท่านสำเร็จนะ ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบแล้วกราบเล่า กราบถึงบุญถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ชวนชวนหาสิ่งนี้มา ท่านกราบแล้วกราบเล่า ถ้าไม่มีคนชักนำมา ไม่มีคนเดินอยู่ข้างหน้า เราจะเดินไปในทางไหน ปฏิบัติมาล้มลุกคลุกคลานเกือบเป็นเกือบตาย ไม่มีผู้นำเดินไปข้างหน้า ไม่มีร่องมีรอยให้เราก้าวตามเลย เราจะก้าวตามได้อย่างไร นี่มันถึงได้กราบไหว้ด้วยหัวใจไง ชีวิตนี้ยังอุทิศให้ได้เลยนะ พระอานนท์ ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีปัญหาใด ท่านสละชีวิตๆ ถ้าคนที่มีคุณธรรมท่านสละชีวิตของท่านเพื่อครูบาอาจารย์ของท่านด้วยความเต็มใจ เอวัง